

INICIO DA RELACIÓN LABORAL

4

4.1. Inscripción de empresas e apertura de centros de traballo

Inclúense neste apartado dous datos que, se ben non poden tomarse como reflexo real do número de empresas de Galicia, si poden considerarse como un índice aproximado, aínda que requiren precisións en cada apartado.

4.1.1. Inscripcións de empresas

As cifras que se inclúen non son referidas exactamente ó número de empresas, senón ós códigos de conta de cotización existentes en cada provincia a 31 de decembro de 2002, agás nas cifras relativas ó Réxime Especial do Mar do que a súa contabilización corresponde a empresarios independentemente dos códigos ou embarcacións coas que contén. Isto supón que non coinciden, nos demais réximes, as cifras coa consideración de empresas ou centros de traballo, xa que un código pode ter varios centros de traballo e as empresas poden ter varios códigos.

No cadro 4.1 ofrécese o dato estático do número de empresas a 31 de decembro de 2002 que, aínda coas salvidades antes apuntadas, permite extraer algunha conclusión.

Obsérvase que no ano 2002, increméntanse as cifras de empresas en alta, reflectíndose globalmente tal aumento.

■ Cadro 4.1

**Empresas en alta. Por réximes.
Galicia. 2001-2002**

	Réxime Xeral		Réximes especiais						Mar ⁽¹⁾		Total	
	2001	2002	Agrario		Emp. Fogar		Minería		2001	2002	2001	2002
			2001	2002	2001	2002	2001	2002				
A Coruña	35.762	36.266	858	904	3.828	3.958	1	1	940	940	41.389	42.069
Lugo	12.065	12.266	1.929	1.988	962	1.027	0	0	217	213	15.173	15.494
Ourense	11.216	11.397	632	592	1.107	1.151	0	0	0	0	12.955	13.140
Pontevedra	31.571	32.514	808	828	2.696	2.814	0	0	1.682 ⁽²⁾	1.787⁽²⁾	36.757	37.943
Galicia	90.614	92.443	4.227	4.312	8.593	8.950	1	1	2.839	2.940	106.274	108.646

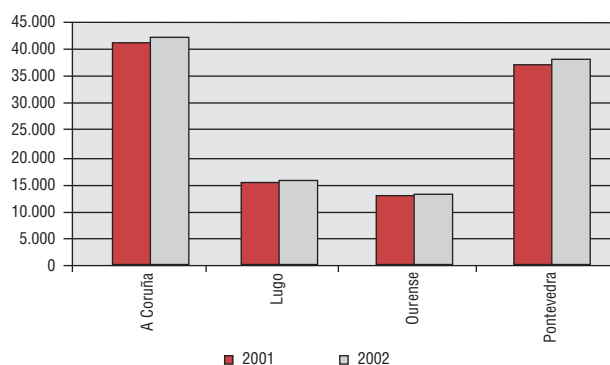
Elaboración propia

(1) As cifras deste réxime corresponden a empresarios independentemente dos códigos conta de cotización que teñan

(2) Inclúe as empresas dependentes do ISM-Dirección Provincial de Vilagarcía-das que parte corresponden á Coruña. Tódolos datos a 31 de decembro

Fontes: Tesourería Xeral da Seguridade Social e Instituto Social da Mariña

Evolución do total de empresas en alta, por provincias

Nos cadros 4.2 e 4.3 con datos extraídos do Ministerio de Traballo e Asuntos Sociais e referido ó Réxime Xeral, agrúpase nunha única conta de cotización á Seguridade Social a un colectivo de traballadores pertencentes a unha mesma empresa que desenvolven a súa actividade laboral nunha mesma provincia e que teñen características homoxéneas fronte á cotización, agrupando nunha única unidade –empresa– a tódalas contas co mesmo Número de Identificación Fiscal. O tamaño de cada empresa obtívose en función do número de traballadores da empresa en cada unidade territorial, independentemente do tamaño da empresa a nivel nacional. Agrúpanse así mesmo por tamaño das empresas e segundo tipo destas, podéndose observar nas cifras o importante número de empresas de pequeno tamaño e a ocupación elevada de traballadores en empresas a titularidade das cales corresponde a persoas xurídicas.

■ **Cadro 4.2** **Empresas. Por tamaño e provincia de radicación dos seus centros de traballo. Réxime Xeral. Galicia. 2002**

	De 1 a 2 trab.	De 3 a 5 trab.	De 6 a 9 trab.	De 10 a 25 trab.	De 26 a 49 trab.	De 50 a 249 trab.	De 250 a 499 trab.	De 500 a 999 trab.	1000 e máis trab.	Total
A Coruña	17.338	7.109	2.967	2.857	839	597	49	26	15	31.797
Lugo	6.312	2.389	959	803	194	135	8	5	3	10.808
Ourense	5.548	2.135	915	761	207	132	12	7	2	9.719
Pontevedra	15.141	6.321	2.821	2.659	811	468	44	12	12	28.289
Galicia	43.029	17.208	7.349	6.672	1.938	1.279	102	49	43	77.669

A suma do número de empresas por provincia non coincide necesariamente co total de Galicia, por canto unha mesma empresa pode ter centros de traballo en máis dunha provincia

Datos a 31 de decembro

Fonte: Ministerio de Traballo e Asuntos Sociais. Anuario 2002

Empresas e traballadores segundo tipo de empresa. Por provincias. Galicia. 2002

■ **Cadro 4.3**

	Empresas			Traballadores(en miles)		
	Persoa física	Persoa xurídica	Total	Persoa física	Persoa xurídica	Total
A Coruña	12.996	18.801	31.797	28,4	246,1	274,5
Lugo	5.088	5.718	10.808	10,8	59,6	70,4
Ourense	4.109	5.610	9.719	8,7	59,9	68,6
Pontevedra	10.529	17.759	28.289	22,2	210,3	232,4
Galicia	32.589	45.077	77.669	70,1	575,9	646,0

<Ninguno>A suma do número de empresas por provincia non coincide necesariamente co total de Galicia, por canto unha mesma empresa pode ter centros de traballo en máis dunha provincia

Datos a 31 de decembro de 2002

Fonte: Ministerio de Traballo e Asuntos Sociais. Anuario 2002

4.1.2. Apertura de centros de traballo

Inclúense os cadros 4.4 e 4.5 relativos ás comunicacións de aperturas de centros de traballo, na súa acepción laboral, como unidade productiva con organización específica que, polo tanto, non poden ser tomados conceptualmente como empresas, xa que estas poden ter un ou varios centros de traballo. Por outra banda, a falta de comunicación dos cesamentos dos centros de traballo, unha vez amortizados os cadros de persoal, impiden coñecerlo dato máis preciso do total neto de centros de traballo creados nun período. En consecuencia, estas cifras refírense a aquelas comunicacións de apertura de centros de traballo que, con carácter preceptivo, realizan as empresas.

Sen extraer conclusións, dado o aleatorio das cifras, podemos observar que, en 2002, o sector de construción é o que maior número de centros de traballo abre, supoñendo máis do 40% do total, e, con gran diferenza, o que reflicte máis traballadores ocupados, coas reservas con que debe ser tomado este dato, xa que as obras sucesivas provocan unha repetición na contabilización dos produtores.

Examinando a evolución en relación cos anos anteriores (cadro 4.6), vemos que as cifras, cunha lixeira diminución na maioría delas, manteñen uns niveis semellantes ós do ano anterior.

■ Cadro 4.4

Aperturas de centros de traballo. Galicia. 2002

Actividade CNAE 93	Datos do centro de traballo					Traballadores ocupados		
	De nova creación	Reanudación de actividade	Cambio de actividade	Traslado	Total	Homes	Mulleres	Total
A	142	2	0	4	148	472	81	553
B	23	3	0	2	28	83	2	85
C	33	1	0	0	34	80	1	81
D	590	14	3	58	665	2.254	1.139	3.393
E	13	2	0	1	16	126	8	134
F	4.952	152	14	72	5.190	32.441	492	32.933
G	2.467	69	18	162	2.716	1.972	2.377	4.349
H	1.278	109	4	23	1.414	693	1.203	1.896
I	341	10	1	21	373	787	152	939
J	129	0	0	10	139	163	157	320
K	821	15	5	97	938	985	962	1.947
L	5	0	0	2	7	96	45	141
M	123	5	0	10	138	245	252	497
N	186	3	1	14	204	157	228	385
O	525	34	4	35	598	379	557	936
P	14	0	0	0	14	2	11	13
Q	1	0	0	0	1	0	1	1
Total	11.643	419	50	511	12.623	40.935	7.668	48.603

Códigos da rama de actividade económica segundo a Clasificación Nacional de Actividades Económicas (CNAE 93)

A Agricultura, gandería, caza e silvicultura

B Pesca

C Industrias extractivas

D Industrias manufactureiras

E Producción e distribución de enerxía eléctrica, gas e auga

F Construción

G Comercio: reparación de vehículos de motor, motocicletas, ciclomotores, artigos persoais e de uso doméstico

H Hostalería

I Transporte, almacenamento e comunicacións

J Intermediación financeira

K Actividades inmobiliarias e de aluguer: servicios empresariais

L Administración pública, defensa e seguridade social obrigatoria

M Educación

N Actividades sanitarias e veterinarias, servicios sociais

O Outras actividades sociais e de servicios prestados á comunidade: servicios persoais

P Fogares que empregan persoal doméstico

Q Organismos extraterritoriais

Fonte: Consellería de Asuntos Sociais, Emprego e Relacións Laborais. Dirección Xeral de Relacións Laborais

4.2. Afiliacións e altas na Seguridade Social

4.2.1. Introducción

Os datos que proporcionan as altas dos traballadores á Seguridade Social constitúen unha importante ferramenta de traballo para a análise da configuración laboral da comunidade autónoma, permitindo ademais, pola súa desagregación en réximes especiais, obter información de certo detalle nas actividades do mar, agrario e autónomos. Así mesmo, a Tesourería Xeral da Seguridade Social incorporou recentemente unha nova base de datos do total de traballadores afiliados por sectores de actividade de indubidable valor.

Convén precisar que por traballadores afiliados e en alta enténdese ademais dos que traballan pola súa conta, todos aqueles que, nun momento determinado, se

Cadro 4.5

Aperturas de centros de traballo. Por provincias.
Galicia. 2002

A Coruña Actividade	Datos do centro de traballo					Traballadores ocupados		
	De nova creación	Reanudación de actividade	Cambio de actividade	Traslado	Total	Homes	Mulleres	Total
A	34	1	0	2	37	130	26	156
B	12	2	0	1	15	37	1	38
C	8	0	0	0	8	33	0	33
D	237	10	2	23	272	676	447	1.123
E	6	2	0	0	8	55	2	57
F	2.203	102	9	40	2.354	14.752	167	14.919
G	862	30	9	61	962	839	1.010	1.849
H	459	44	3	5	511	286	470	756
I	114	3	0	7	124	229	64	293
J	45	0	0	7	52	92	93	185
K	299	6	1	44	350	581	530	1.111
L	1	0	0	0	1	1	1	2
M	53	3	0	3	59	32	51	83
N	82	1	1	3	87	56	88	144
O	208	14	0	18	240	117	275	392
P	0	0	0	0	0	0	0	0
Q	0	0	0	0	0	0	0	0
Total	4.623	218	25	214	5.080	17.916	3.225	21.141

Lugo Actividade	Datos do centro de traballo					Traballadores ocupados		
	De nova creación	Reanudación de actividade	Cambio de actividade	Traslado	Total	Homes	Mulleres	Total
A	52	0	0	1	53	205	12	217
B	1	0	0	1	2	14	0	14
C	4	0	0	0	4	7	0	7
D	68	1	0	4	73	179	36	215
E	7	0	0	0	7	20	0	20
F	741	14	1	4	760	5.881	178	6.059
G	261	9	0	22	292	287	320	607
H	161	21	0	2	184	96	191	287
I	48	3	0	3	54	168	22	190
J	12	0	0	0	12	12	11	23
K	96	2	2	5	105	56	81	137
L	1	0	0	0	1	0	2	2
M	34	2	0	1	37	176	143	319
N	29	1	0	5	35	40	49	89
O	75	3	1	5	84	60	70	130
P	0	0	0	0	0	0	0	0
Q	1	0	0	0	1	0	1	1
Total	1.591	56	4	53	1.704	7.201	1.116	8.317

Ourense Actividade	Datos do centro de traballo					Traballadores ocupados		
	De nova creación	Reanudación de actividade	Cambio de actividade	Traslado	Total	Homes	Mulleres	Total
A	17	0	0	0	17	65	1	66
B	0	0	0	0	0	0	0	0
C	4	1	0	0	5	8	0	8
D	54	2	0	2	58	220	337	557
E	0	0	0	1	1	51	6	57
F	460	12	2	3	477	3.255	68	3.323
G	156	7	2	7	172	187	167	354
H	74	13	0	1	88	38	77	115
I	15	0	0	2	17	32	3	35
J	10	0	0	0	10	12	7	19
K	41	2	0	6	49	86	41	127
L	1	0	0	0	1	70	0	70
M	7	0	0	0	7	2	9	11
N	10	0	0	1	11	8	23	31
O	32	2	0	2	36	19	29	48
P	0	0	0	0	0	0	0	0
Q	0	0	0	0	0	0	0	0
Total	881	39	4	25	949	4.053	768	4.821

Pontevedra Actividade	Datos do centro de traballo					Traballadores ocupados		
	De nova creación	Reanudación de actividade	Cambio de actividade	Traslado	Total	Homes	Mulleres	Total
A	39	1	0	1	41	72	42	114
B	10	1	0	0	11	32	1	33
C	17	0	0	0	17	32	1	33
D	231	1	1	29	262	1.179	319	1.498
E	0	0	0	0	0	0	0	0
F	1.548	24	2	25	1.599	8.553	79	8.632
G	1.188	23	7	72	1.290	659	880	1.539
H	584	31	1	15	631	273	465	738
I	164	4	1	9	178	358	63	421
J	62	0	0	3	65	47	46	93
K	385	5	2	42	434	262	310	572
L	2	0	0	2	4	25	42	67
M	29	0	0	6	35	35	49	84
N	65	1	0	5	71	53	68	121
O	210	15	3	10	238	183	183	366
P	14	0	0	0	14	2	11	13
Q	0	0	0	0	0	0	0	0
Total	4.548	106	17	219	4.890	11.765	2.559	14.324

Fonte: Consellería de Asuntos Sociais, Emprego e Relacións Laborais. Dirección Xeral de Relacións Laborais

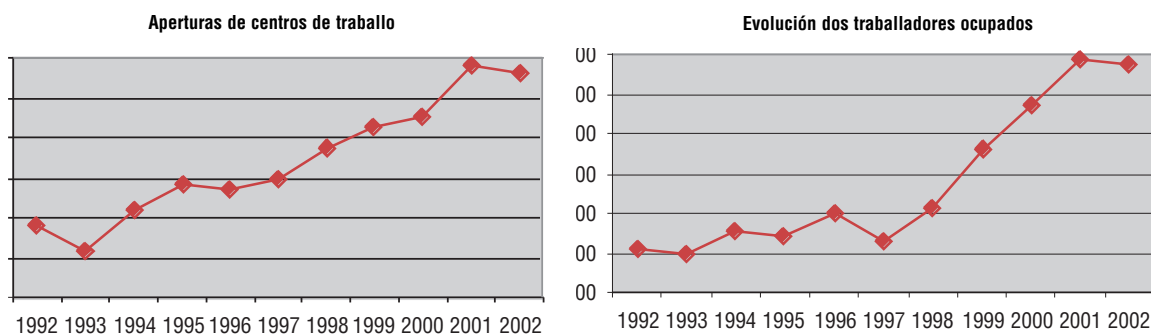
Cadro 4.6

Apertura de centros de traballo e traballadores ocupados. Evolución. Galicia. 1992-2002

	Aperturas					Traballadores ocupados		
	De nova creación	Reanudación de actividade	Cambio de actividade	Traslado	Total	Homes	Mulleres	Total
1992	7.754	763	16	301	8.834	19.054	6.431	25.485
1993	7.174	714	28	249	8.165	19.024	5.754	24.778
1994	8.398	453	34	297	9.182	21.417	6.294	27.711
1995	9.129	305	42	337	9.813	21.207	5.914	27.121
1996	8.924	311	32	421	9.688	22.579	7.432	30.011
1997	9.112	388	42	435	9.977	19.229	7.094	26.323
1998	9.817	443	38	443	10.741	22.794	7.797	30.591
1999	10.314	476	49	443	11.282	30.516	7.676	38.192
2000	10.476	347	22	407	11.522	35.055	8.548	43.603
2001	11.843	430	29	495	12.797	40.804	8.594	49.398
2002	11.643	419	50	511	12.623	40.935	7.668	48.603

Elaboración propia

Fonte: Consellería de Asuntos Sociais, Emprego e Relacións Laborais. Dirección Xeral de Relacións Laborais

atopan ó servizo da empresa,

e polos que esta cotiza, se ben, o número de afiliados non se corresponde necesariamente co de traballadores, senón co de situacións que xeran obriga de cotizar; é dicir, a mesma persoa contabilízase tantas veces como situacións de cotización teña, sexa porque teña varias actividades nun mesmo réxime, ou en varios. A afiliación e a alta na Seguridade Social é obrigatoria para todo traballador en activo por conta allea, ou que desempeñe o exercicio de calquera actividade de carácter autónomo, coa exclusión dun reducidísimo número de profesionais liberais. Tamén asímlanse ás situacións en alta, a incapacidade temporal, o desemprego na modalidade de pago delegado e a situación de suspensión por regulación de emprego.

Sen embargo, as cifras que proporciona o chamado "sistema da Seguridade Social" non comprenden a tódolos traballadores, xa que quedan fóra os cotizantes á Mutualidade de Funcionarios da Administración Civil do Estado (MUFACE), os integrados no Instituto Social das Forzas Armadas (ISFAS) e os afiliados á Mutualidade Xeral de Xustiza (MUGEJU).

4.2.2. A evolución a medio prazo

Da análise dos datos a medio prazo, 1985-2002 (cadro 4.7), obsérvase que, no total galego, existen dunha data a outra 221.900 novos cotizantes, pero que dito aumento prodúcese significativamente nas provincias da Coruña en 112.100 e Pontevedra en 104.100; en moi pequena medida –soamente 7.100 altas máis– na de Ourense, e na de Lugo ten lugar unha diminución de 1.500 altas.

■ Cadro 4.7

**Traballadores afiliados e en alta laboral. Réximes Xeral e Agrario, e total.
Galicia/España. 1985/1991/1999/2002**

		A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia	España
1985⁽¹⁾	R. Xeral	133,8	34,8	36,5	110,4	315,5	6.434,3
	Agrario	60,0	63,2	37,7	44,7	205,6	1.660,2
	Total ⁽²⁾	265,4	120,8	93,6	222,2	702,0	10.561,8
1991	R. Xeral	188,5	50,1	52,2	161,4	452,2	8.786,6
	Agrario	43,2	41,7	20,2	26,5	131,7	1.339,9
	Total ⁽²⁾	307,4	115,9	94,8	259,2	777,3	12.648,3
1999	R. Xeral	242,2	62,4	62,0	202,6	569,1	10.431,1
	Agrario	26,6	27,8	10,1	14,6	79,2	1.156,5
	Total ⁽²⁾	346,7	114,8	96,1	293,6	851,2	14.344,9
2000	R. Xeral	252,8	65,5	64,5	215,2	598,0	11.106,1
	Agrario	24,3	26,6	9,2	13,7	74,7	1.139,7
	Total ⁽²⁾	357,3	117,3	98,2	307,4	880,1	15.062,9
2001	R. Xeral	265,3	67,7	66,7	225,2	625,0	11.673,4
	Agrario	24,1	25,4	8,3	12,8	70,6	1.127,6
	Total ⁽²⁾	369,0	118,6	99,6	317,1	904,3	15.649,9
2002	R. Xeral	274,2	69,3	68,5	234,3	646,3	12.079,3
	Agrario	23,0	24,5	7,5	12,0	67,1	1.123,5
	Total ⁽²⁾	377,5	119,3	100,7	326,3	923,9	16.126,3

Medias anuais en miles de persoas

(1) Non se inclúen os afiliados ós réximes especiais existentes nesa época de Representantes de Comercio, Artistas, Toureiros, Escritores de libros e Futbolistas (a incidencia é moi pequena)

(2) O total inclúe, ademais dos reseñados, os do Mar, Autónomos, Empregados do Fogar e Minería do Carbón

Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais

O dato de maior relevancia é, como xa sinalabamos nos informes de anos pasados, xunto co espectacular aumento do número de afiliados en alta nos anos 1998 e 1999, o descenso no cómputo xeral do período do número de traballadores en alta pertencentes ó Réxime Agrario, que pasan no total de Galicia de 205.600 en 1985 a 67.100 en 2002, o que supón, por conseguinte, un descenso de 138.500 altas, máis do 67% dos traballadores agrarios galegos de 1985 e máis do dobre dos actuais.

Convén destacar tamén que o Réxime Xeral, onde se inclúen os asalariados do sector industrial, da construción e dos servizos, experimenta nese período un incremento de 330.800 cotizantes, é dicir, dos 315.500 afiliados en 1985 ós 646.300 en 2002, pasando de representar un 44,94% do total das altas en 1985 a un 69,95%, aínda así a certa distancia do 74,90% que constitúe dita proporción no total español.

A diminución nestes últimos anos dos traballadores afiliados e en alta pertencentes ó Réxime Especial Agrario supón que, na Comunidade Autónoma Galega, o peso do citado réxime pasa do 29,29% do total de afiliados que representaba en 1985, ó 7,26% en 2002, acurtando diferencias e xa moi próximo co termo medio estatal do 6,97%.

■ Cadro 4.8

Traballadores afiliados e en alta laboral. Por réximes.
Galicia/España. 1996 -2002

		A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia	España
1996	R. Xeral	205,6	53,7	54,5	168,3	482,1	8.788,2
	Mar	7,5	2,3	0,0	19,6	29,4	82,6
	Agrario	31,5	31,2	13,0	17,6	93,4	1.148,5
	Autónomos	59,4	19,1	21,0	48,0	147,6	2.316,0
	Outros	5,9	1,5	1,6	3,8	12,7	170,7
	Total	309,9	107,8	90,1	257,3	765,2	12.506,0
1997	R. Xeral	213,1	55,3	56,3	176,9	501,6	9.172,8
	Mar	7,4	2,3	0,0	19,8	29,5	81,0
	Agrario	29,8	30,0	11,8	16,5	88,1	1.156,7
	Autónomos	60,7	19,5	21,3	49,0	150,5	2.353,1
	Outros	5,7	1,6	1,6	3,7	12,7	168,5
	Total	316,7	108,7	91,0	265,9	782,4	12.932,1
1998	R. Xeral	227,2	58,3	58,8	189,9	534,2	9.762,8
	Mar	7,5	2,3	0,0	20,0	29,8	79,7
	Agrario	28,1	28,9	10,9	15,5	83,4	1.159,9
	Autónomos	62,4	20,0	21,7	50,4	154,5	2.425,0
	Outros	5,3	1,6	1,8	3,7	12,3	163,6
	Total	330,5	111,1	93,2	279,5	814,3	13.591,0
1999	R. Xeral	242,2	62,4	62,0	202,6	569,1	10.431,1
	Mar	7,5	2,3	0,0	20,4	30,3	79,2
	Agrario	26,6	27,8	10,1	14,6	79,2	1.156,5
	Autónomos	64,5	20,8	22,2	52,3	159,9	2.509,5
	Outros	5,9	1,5	1,8	3,7	12,7	168,6
	Total	346,7	114,8	96,1	293,6	851,2	14.344,9
2000	R. Xeral	252,8	65,5	64,5	215,2	598,0	11.106,1
	Mar	7,6	2,3	0,0	20,9	30,8	79,1
	Agrario	25,3	26,6	9,2	13,7	74,7	1.139,7
	Autónomos	65,9	21,3	22,6	53,7	163,5	2.568,8
	Outros	5,7	1,6	1,9	3,9	13,1	169,2
	Total	357,3	117,3	98,2	307,4	880,1	15.062,9
2001	R. Xeral	265,3	67,7	66,7	225,2	625,0	11.673,4
	Mar	7,5	2,3	0,0	20,5	30,3	78,1
	Agrario	24,1	25,4	8,3	12,8	70,6	1.127,6
	Autónomos	66,6	21,5	22,6	54,6	165,3	2.614,9
	Outros	5,5	1,7	2,0	4,0	13,1	155,9
	Total	369,0	118,6	99,6	317,1	904,3	15.649,9
2002	R. Xeral	274,2	69,3	68,5	234,3	646,3	12.079,3
	Mar	7,4	2,3	0,0	20,1	29,8	76,4
	Agrario	23,0	24,5	7,5	12,0	67,1	1.123,5
	Autónomos	66,9	21,4	22,5	55,7	166,6	2.656,2
	Outros	6,0	1,8	2,2	4,2	14,1	190,9
	Total	377,5	119,3	100,7	326,3	923,9	16.126,3

Medias anuais en miles

Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais

■ Cadro 4.9
**Traballadores afiliados e en alta. Por réximes e sexos.
Galicia. 1999-2002**

		A Coruña				Lugo				Ourense				Pontevedra				Galicia			
		1999	2000	2001	2002	1999	2000	2001	2002	1999	2000	2001	2002	1999	2000	2001	2002	1999	2000	2001	2002
Agrario	Homes	10.021	9.325	8.836	8.409	11.978	11.485	10.903	10.547	3.051	2.793	2.408	2.252	4.726	4.360	4.038	3.752	29.776	27.963	26.185	24.960
	Mulleres	15.960	15.381	14.730	14.206	15.307	14.689	14.115	13.531	6.641	6.052	5.494	5.027	9.482	8.939	8.422	7.998	47.390	45.061	42.761	40.762
Mar	Homes	6.245	5.848	5.824	5.682	2.018	1.983	1.952	1.991	0	0	0	0	15.426	14.958	14.435	14.180	23.689	22.789	22.211	21.853
	Mulleres	1.481	1.828	1.817	1.871	220	261	264	267	0	0	0	0	5.348	5.883	5.863	5.785	7.049	7.972	7.944	7.923
Autónomos	Homes	41.485	42.460	42.554	42.955	14.242	14.432	14.408	14.209	15.335	15.366	15.187	15.212	34.489	34.889	35.414	36.092	105.551	107.147	107.563	108.468
	Mulleres	22.705	23.811	23.876	24.424	6.804	6.995	6.985	7.007	7.060	7.283	7.244	7.404	18.497	19.093	19.435	20.122	55.066	57.182	57.540	58.957
Xeral e do Carbón	Homes	152.058	155.491	162.059	164.445	41.247	41.792	43.050	43.049	39.323	39.722	41.409	41.044	129.355	133.963	139.974	143.834	361.983	370.968	386.492	392.372
	Mulleres	93.142	98.608	105.563	110.099	22.407	23.902	25.936	27.366	23.002	24.319	26.756	27.546	71.856	78.033	83.318	88.591	210.407	224.862	241.573	253.602
Empreg. do Fogar	Homes	111	112	107	117	25	29	35	35	27	30	34	41	61	62	71	72	224	233	247	265
	Mulleres	5.320	5.371	5.483	5.746	1.515	1.597	1.698	1.849	1.771	1.851	1.962	2.083	3.734	3.828	4.011	4.279	12.340	12.647	13.154	13.957
Total	Homes	209.920	213.306	219.380	221.608	69.510	69.721	70.348	69.831	57.736	57.911	59.038	58.549	184.057	188.232	193.932	197.930	521.223	529.100	542.698	547.918
	Mulleres	138.608	144.999	151.469	156.346	46.253	47.444	48.998	50.020	38.474	39.505	41.456	42.060	108.917	115.776	121.049	126.775	332.252	347.724	362.972	375.201

Elaboración propia. Datos a decembro de cada ano
Fonte: Tesourería Xeral da Seguridade Social

■ Cadro 4.10
**Afiliados e en alta laboral por tramos de idade e sexo.
Galicia. 2002**

		A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia
Tramos de idade	Sexo					
16-19 anos	Homes	3.715	1.119	1.140	4.741	10.715
	Mulleres	1.613	411	424	1.659	4.107
	Total	5.328	1.530	1.564	6.400	14.822
20-24 anos	Homes	18.276	5.059	4.357	18.231	45.923
	Mulleres	13.016	3.207	3.188	12.043	31.454
	Total	31.292	8.266	7.545	30.274	77.377
25-29 anos	Homes	29.597	7.719	6.618	27.333	71.267
	Mulleres	24.113	5.800	5.655	20.275	55.843
	Total	53.710	13.519	12.273	47.608	127.110
30-34 anos	Homes	31.583	8.816	7.484	28.776	76.659
	Mulleres	23.494	6.171	5.276	19.012	53.953
	Total	55.077	14.987	12.760	47.788	130.612
35-39 anos	Homes	30.470	9.563	7.671	26.663	74.367
	Mulleres	21.171	6.571	5.183	16.412	49.337
	Total	51.641	16.134	12.854	43.075	123.704
40-44 anos	Homes	29.616	10.139	8.113	24.776	72.644
	Mulleres	19.594	6.777	5.354	15.514	47.239
	Total	49.210	16.919	13.467	40.290	119.886
45-49 anos	Homes	26.101	9.095	7.337	22.074	64.607
	Mulleres	17.060	5.925	4.640	13.727	41.352
	Total	43.162	15.020	11.977	35.801	105.960
50-54 anos	Homes	22.894	7.746	6.652	20.522	57.814
	Mulleres	15.173	5.311	4.576	11.594	36.654
	Total	38.067	13.057	11.228	32.116	94.468
55-59 anos	Homes	18.177	6.097	5.634	15.939	45.847
	Mulleres	12.155	5.086	4.223	9.504	30.968
	Total	30.332	11.183	9.857	25.443	76.815
60-64 anos	Homes	9.546	3.939	2.991	7.432	23.908
	Mulleres	7.537	4.298	2.982	5.781	20.598
	Total	17.083	8.237	5.973	13.213	44.506
Máis de 65 anos	Homes	1.485	453	507	1.264	3.709
	Mulleres	1.336	417	519	1.090	3.362
	Total	2.821	870	1.026	2.354	7.071

Elaboración propia. Datos a 31 de Decembro
Fonte: Tesourería Xeral da Seguridade Social

Para o total dos afiliados, a provincia da Coruña, con 112.100 altas máis no período que analizamos, experimenta o maior aumento, seguida da de Pontevedra, con 104.100. Ourense medra o total de activos nunha contía moi pequena -7.100-, e Lugo como sinalabamos anteriormente, diminúe o número de afiliados, por mor do descenso dos activos agrarios, xa que, en cambio, tanto Lugo como Ourense aumentan significativamente o número de altas do Réxime Xeral, mantendo xa, a partir de 1986 en Ourense e 1989 en Lugo, a diferenza do sucedido ata ditas datas, un maior número de traballadores do citado Réxime Xeral que do Agrario.

4.2.3. Análise dos sete últimos anos

Da análise dos datos correspondentes a estes últimos sete anos (cadro 4.8), conséttase que partindo de 1995, no que na comunidade galega se acada unha cifra de afiliados de 758.200, existe un ascenso moi lixeiro en 1996, despegando con máis forza en 1997 cun aumento preto de 18.000 afiliacións máis, coa particularidade ademais de que se produce en tódalas provincias galegas, e confirmándose con rotundidade nos anos 1998 e 1999 (subidas de 31.900 e 36.900), producíndose un descenso apreciable sobre a subida de ditos anos no 2000, no 2001 e no 2002, aínda así con aumentos interanuais de 28.900, de 24.200 e de 19.600 altas respectivamente.

Seguindo a tónica de anos anteriores durante 2002 continúa o descenso importante dos activos agrarios, se ben neste último ano en menor medida: 3.500 para o total galego, e diminúe tamén, despois da estabilización de anos anteriores, os correspondentes ó Réxime do Mar. Pola contra, aumentan significativamente os traballadores en alta do Réxime Xeral, 164.200 comparando 1996 con 2002, e no de autónomos en 19.000, cunha subida moi similar cada un de ditos anos na comparación das mesmas datas.

4.2.4. Traballadores afiliados por sexo e réxime

No cadro 4.9 inclúense os datos de afiliados en Galicia por sexo e réxime referentes, neste caso non á media anual como se reflicten no resto dos cadros, senón a 31 de decembro do ano correspondente.

Consonte cos datos que proporciona a Seguridade Social traballan en 2002 en Galicia moitos máis homes que mulleres, 547.918, o 59,35% de varóns, fronte a 375.201, o 40,65% de mulleres. Por provincias, mantense unha proporción moi similar ó total galego; por réximes hai moitas diferencias. En efecto, as mulleres son maioría esmagadora no Réxime de Empregados do Fogar (13.957 afiliadas por só 285 varóns en alta); tamén son maioría no Réxime Agrario, representando o 62,01% do total, sendo máis alta dita porcentaxe nas provincias de Ourense e Pontevedra (o 69,06% e o 68,06%, respectivamente). En troques, no Réxime do Mar traballan 21.853 homes, case tres veces máis das case oito mil mulleres en alta, cunha clara tendencia neste réxime á diminución dos afiliados varóns e ó aumento das mulleres; os 108.468 varóns afiliados ó Réxime de Autónomos constitúen practicamente o dobre das mulleres en alta en dito réxime e no Xeral os máis de 392.000 traballadores masculinos supoñen o 60,74% dos afiliados. En termos globais é de destacar que o maior aumento, tanto porcentual como en contía total dos catro últimos anos, prodúcese no colectivo das mulleres que recorta, por tanto, as diferencias con respecto ó total dos afiliados masculinos.

Traballadores afiliados en alta laboral. Por sector de actividade. Galicia/España. 1999-2002

■ Cadro 4.11

		A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia	España
Agrario	1999	35,3	31,0	11,6	35,6	113,5	1.312,0
	2000	34,1	29,7	10,7	35,0	109,5	1.300,2
	2001	32,8	28,6	9,9	33,9	105,3	1.297,0
	2002	31,9	27,7	9,2	32,8	101,6	1.298,3
Industria	1999	60,4	14,2	16,7	61,7	153,0	2.562,3
	2000	61,2	14,7	17,7	65,1	158,7	2.649,4
	2001	63,2	15,1	18,1	67,0	163,4	2.687,0
	2002	63,4	15,3	18,3	67,9	164,9	2.680,1
Construcción	1999	41,1	11,6	13,0	32,1	97,9	1.466,8
	2000	43,2	12,6	13,4	34,4	103,5	1.612,4
	2001	46,0	12,9	13,6	36,4	108,8	1.725,1
	2002	48,5	12,8	13,7	38,8	113,8	1.822,6
Servicios	1999	209,1	57,6	54,6	163,6	484,9	8.970,4
	2000	218,2	60,0	56,1	172,4	506,7	9.469,8
	2001	226,4	61,9	57,8	179,4	525,5	9.920,2
	2002	233,7	63,5	59,3	186,7	543,1	10.313,1
Non consta	1999	0,8	0,3	0,2	0,6	2,0	33,4
	2000	0,7	0,3	0,2	0,6	1,8	31,1
	2001	0,5	0,2	0,2	0,4	1,3	20,6
	2002	0,2	0,1	0,1	0,2	0,5	12,1
Total	1999	346,7	114,8	96,1	293,6	851,2	14.344,9
	2000	357,3	117,3	98,2	307,4	880,1	15.062,9
	2001	369,0	118,6	99,6	317,1	904,3	15.649,9
	2002	377,5	119,3	100,7	326,3	923,9	16.126,3

Elaboración propia
Datos redondeados a miles
Fonte: Ministerio de Trabajo e Seguridade Social

4.2.5. Traballadores afiliados por sector de actividade

Segundo o cadro 4.11, extraído da información proporcionada polo Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais no que se contempla unha distribución dos traballadores afiliados polos sectores clásicos de actividade, a poboación afiliada galega sitúase maioritariamente no sector servicios, 543.100 afiliados en 2002 que representan o 58,78% do total, máis de cinco puntos por baixo do 63,95% dos 10.313.100 que supoñen no global de España. Segue en importancia o sector da industria, onde se atopan en alta en 2002, 164.900 traballadores que constitúen o 17,85% dos afiliados galegos. No cómputo xeral español os perto de dous millóns setecentos mil traballadores da industria representan unha porcentaxe do 16,62% do total de afiliados, por tanto, máis de un punto inferior á galega.

No sector agrario, no que debemos incluír tamén o pesqueiro, están en alta 101.600 traballadores que constitúen o 11% dos afiliados galegos, mentres que os perto dun millón trescentos mil traballadores incluídos en dito sector a nivel estatal representan o 8,05% do total de afiliados españois.

Por último na construción no ano 2002, aumentan os traballadores en alta en Galicia na cifra de 5.000 activos situándose en 113.800 que supoñen o 12,32% do total de afiliados, superior en algo máis dun punto en termos porcentuais á que representan o millón oitocentos vinte dous mil afiliados de dito sector no total de España.

■ Cadro 4.12

Traballadores afiliados e en alta laboral. Por réximes e comunidades autónomas.
2000-2002

	2000					
	R. Xeral	Mar	Agrario	Autónomos	Outros(1)	Total
Andalucía	1.451,1	12,3	550,3	351,7	-14,1	2.379,5
Aragón	339,5	0,0	25,7	88,1	-3,3	456,6
Asturias	236,6	2,2	21,1	62,6	-13,6	336,1
Baleares	283,4	2,3	6,1	74,2	-3,8	369,8
Canarias	511,0	6,4	26,0	87,4	-3,3	634,1
Cantabria	134,1	2,0	10,0	32,6	-1,5	180,2
C. A Mancha	370,4	0,0	49,8	111,1	-3,0	534,3
C. León	554,8	0,0	70,0	164,4	-11,1	800,3
Cataluña	2.200,7	6,7	45,0	484,6	-32,1	2.769,1
C. Valenciana	1.151,7	4,8	81,2	285,3	-9,6	1.532,6
Extremadura	189,2	0,0	90,1	56,6	-1,2	337,1
Galicia	598,0	30,8	74,7	163,5	-13,1	880,1
Madrid	1.918,6	4,1	4,7	303,3	-44,7	2.275,4
Murcia	276,8	1,2	57,2	70,6	-2,5	408,3
Navarra	170,5	0,0	10,5	40,0	-2,0	223,0
País Vasco	619,9	5,7	9,5	167,2	-9,0	811,3
A Rioxa	75,9	0,0	7,8	20,3	-0,6	104,6
Ceuta	12,2	0,3	0,0	2,6	-0,4	15,5
Melilla	11,5	0,1	0,0	2,7	0,5	14,7
España	11.106,1	79,1	1.139,7	2.568,8	-168,4	15.062,9

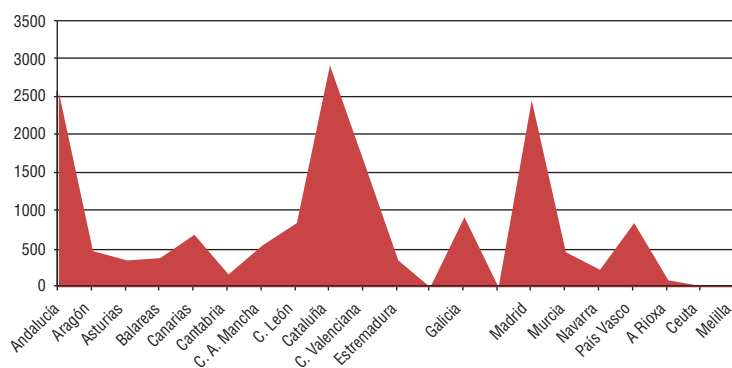
	2001					
	R. Xeral	Mar	Agrario	Autónomos	Outros(1)	Total
Andalucía	1.540,9	12,4	555,3	360,7	14,2	2.483,5
Aragón	352,3	0,0	21,8	91,8	3,5	469,4
Asturias	250,9	2,1	19,9	62,2	13,0	348,1
Baleares	296,7	2,3	5,6	75,7	4,0	384,3
Canarias	534,6	6,4	25,1	91,0	3,3	660,4
Cantabria	140,1	1,9	9,4	33,1	1,9	186,4
C. A Mancha	387,9	0,0	48,2	113,2	3,1	552,4
C. León	578,8	0,0	66,0	165,7	11,1	821,6
Cataluña	2.287,3	6,6	43,6	489,2	32,5	2.859,2
C. Valenciana	1.211,6	4,9	78,5	291,6	10,1	1.596,7
Extremadura	194,0	0,0	90,1	57,5	1,3	342,9
Galicia	624,8	30,3	70,5	165,3	13,4	904,3
Madrid	2.033,0	4,2	4,6	309,4	45,6	2.396,8
Murcia	294,6	1,3	60,9	73,0	2,7	432,5
Navarra	178,5	0,0	10,8	40,5	2,1	231,9
País Vasco	647,2	5,4	9,3	168,9	9,1	839,9
A Rioxa	79,1	0,0	8,0	20,9	0,6	108,6
Ceuta	12,7	0,3		2,6	0,4	16,0
Melilla	11,8	0,1		2,6	0,5	15,0
España	11.656,8	78,1	1.127,6	2.614,9	172,5	15.649,9

	2002					
	R. Xeral	Mar	Agrario	Autónomos	Outros ⁽¹⁾	Total
Andalucía	1.624,0	11,1	557,5	370,6	15,8	2.579,0
Aragón	363,3	0,0	21,2	92,5	3,9	480,9
Asturias	260,5	2,2	18,9	62,5	12,3	356,4
Baleares	302,2	2,2	5,3	76,2	4,7	390,6
Canarias	555,9	6,1	25,0	93,0	3,9	683,9
Cantabria	144,7	1,9	8,9	33,6	2,3	191,4
C. A Mancha	407,2	0,0	48,0	115,2	3,9	574,3
C. León	596,8	0,0	62,3	166,0	11,7	836,8
Cataluña	2.348,9	6,6	42,5	496,0	34,2	2.928,2
C. Valenciana	1.263,8	4,9	78,9	297,9	12,0	1.657,5
Extremadura	198,9	0,0	88,9	58,4	1,4	347,6
Galicia	646,3	29,8	67,1	166,6	14,1	923,9
Madrid	2.096,2	4,3	4,4	315,4	53,3	2.473,6
Murcia	312,6	1,4	66,4	75,1	3,1	458,6
Navarra	184,8	0,0	11,0	40,9	2,4	239,1
País Vasco	665,5	5,5	9,2	169,7	9,7	859,6
A Ríoxa	81,8	0,0	8,0	21,3	0,9	112,0
Ceuta	13,6	0,3	0,0	2,7	0,4	17,0
Melilla	12,3	0,1	0,0	2,7	0,8	15,9
España	12.079,3	76,4	1.123,5	2.656,2	190,9	16.126,3

(1) Comprende Réximes Especiais da Minería do Carbón e de Empregados do Fogar

Fonte: Tesourería Xeral da Seguridade Social

Medias anuais en miles. A suma de cada un dos epígrafes non coincide necesariamente con exactitude co total de España, ó redondea-las cantidades en miles de persoas

4.2.6. Afiliacións e altas por comunidades autónomas

Desde a perspectiva das comunidades autónomas (cadro 4.12), despois da recuperación xeral do número de afiliados experimentada en 1996 respecto ás perdas de activos que con carácter xeral se produciron en 1993 e 1994 (ver informes de anos precedentes), no conxunto de España, en 1997, prodúcese un aumento importante con respecto ó ano anterior; de 426.100 afiliados, aumento que se experimenta na totalidade das comunidades autónomas. En 1998 consolídase dita tendencia cunha importante subida interanual de 658.900 afiliados, superada pola que ten lugar en 1999, con 753.900 altas. No ano 2000 foi de 718.000, no 2001 de 587.000 e no 2002 de 476.400 minorando ostensiblemente a subida con respecto ós anos inmediatamente anteriores establecéndose en 16.126.300 o número de afiliados en alta. A Comunidade Autónoma Galega, trala forte diminución de afiliados en 1993 (ver cadros en informes anteriores), volve a perder afiliados en 1994, se ben pola diminución crónica dos activos agrarios. En 1995 incrementa en 5.500 o total de activos, en 1996 en 7.000 e, en 1997, en 17.200, producíndose xa, nese ano, un aumento apreciable de afiliados no Réxime Xeral, que confirma a tendencia á recuperación económica que se albisca timidamente os dous anos precedentes e que vén a confirmarse sen dúbida ningunha en 1998, ano en que medran os activos galegos en 31.900, e aínda máis en 1999 – 36.900-. No ano 2000, 2001 e 2002 modérase máis o crecemento – 28.900, 24.200 e 19.600 respectivamente- con cómputo negativo do réxime agrario, que perde 4.500, 4.200 e 3.400 afiliados, respectivamente.

4.3. Estranxeiros

Neste apartado referirémonos ós permisos concedidos ós estranxeiros que pretenden realizar en España unha actividade lucrativa por conta propia ou allea; para iso, deben obter as correspondentes autorizacións de traballo e residencia.

Hai que ter en conta, ó examinar as cifras, unha serie de feitos:

En 1991 e 1992, tivo lugar o proceso excepcional de regularización de traballadores estranxeiros aprobado por Acordo do Consello de Ministros do 7 de xuño de 1991.

A partir de 1992, coa entrada en vigor da libre circulación de traballadores nos países membros da Unión Europea, a excepción de Luxemburgo, que a súa data de entrada en vigor quedou fixada para o 1 de xaneiro de 1993, tódolos cidadáns de países membros poden realizar actividades, tanto por conta allea como por conta propia, sen necesidade de permiso de traballo. O mesmo trato esténdese ós familiares destes traballadores, aínda que non teñan a nacionalidade dos países membros da Unión Europea.

En 1994, o dereito á libre circulación de traballadores esténdese ós nacionais de Austria, Finlandia, Islandia, Noruega e Suecia, segundo o Protocolo polo que se adapta o Acordo sobre o Espacio Económico Europeo, feito en Bruxelas o 17 de maio de 1993, polo que os nacionais dos estados citados carecen da obriga de obtención do permiso de traballo.

Desde 1993 ata 1999, establécese un continxente de autorizacións para o emprego de traballadores estranxeiros por distintas Resolucións do Ministerio da

Presidencia, con obxecto de garanti-la cobertura daquelas ofertas de emprego non atendidas polo mercado nacional de traballo para sectores e zonas xeográficas determinadas, mediante un procedemento específico para a súa xestión.

En 1996 tivo lugar o proceso de Documentación de estranxeiros en situación irregular, regulado pola Disposición Transitoria Terceira do Real Decreto 155/1996, do 2 de febreiro, e desenvolvido posteriormente por Acordo do Consello de Ministros, do 12 de abril de 1996.

Hai que ter en conta, por último, que no ano 2000, establecéndose mediante o Real Decreto 239/2000, ten lugar a regularización prevista na Disposición Transitoria 1ª da Lei Orgánica 4/2000, do 11 de xaneiro, sobre dereitos e liberdades dos estranxeiros en España e a súa integración social. Así mesmo o Real Decreto 142/2001 do 16 de febreiro, establece os requisitos para a regularización prevista na Lei Orgánica 8/2000, do 22 de decembro, de reforma da Lei Orgánica 4/2000.

Carécese de datos en relación cos permisos de traballo concedidos durante o ano 2002, xa que ó tempo de redactar este informe aínda non foron elaborados polo Ministerio de Traballo e Asuntos Sociais.

Recóllese neste apartado a información relativa ós traballadores con nacionalidade diferente da española que están afiliados ós distintos réximes do Sistema da Seguridade Social en situación de alta laboral ou asimiladas, tales como a incapacidade temporal, suspensión por regulación de emprego, desemprego parcial, etc. Non se inclúen os afiliados exclusivamente a efectos de asistencia sanitaria, os que están en situación de desemprego total, os de convenios especiais e os que se atopan en situacións especiais sen efecto en cotizacións.

Os extranxeiros maiores de dezaseis anos para exercer en España calquera actividade lucrativa, laboral ou profesional, por conta propia ou allea, deberán obter, ademais do permiso de residencia ou autorización de estancia, unha autorización administrativa para traballar ou estar exceptuados da mesma, con arreglo ao disposto na Lei Orgánica 4/2000, reformada por Lei Orgánica 8/2000. A autorización para traballar acreditarase co correspondente permiso de traballo, autorización administrativa ou mediante os documentos que especificamente se determinen.

Ós traballadores estranxeiros que precisen proveerse de permiso de traballo para exercer en España a súa actividade, se lle permite, a partir da notificación da resolución laboral favorable, a iniciación da actividade e a afiliación, alta e cotización á Seguridade Social.

Traballadores estranxeiros afiliados en alta laboral. Por réxime e provincias. Galicia. 2002

■ Cadro 4.13

	Total	Réxime Xeral	Réxime E. Agrario	Réxime E. do Mar	Réxime E. de Empregados do Fogar	Réxime E. de Autónomos
A Coruña	4.030	2.490	90	96	510	844
Lugo	1.785	965	298	150	187	185
Ourense	1.862	1.337	70	0	169	286
Pontevedra	5.630	3.594	120	458	446	1.012
Galicia	13.307	8.386	578	704	1.312	2.327

Datos a 31 de decembro
Fonte: Ministerio de Traballo e Asuntos Sociais

Traballadores estranxeiros afiliados en alta laboral por país de nacionalidade. Galicia. 2002

■ Cadro 4.14

Total	13.307
Europa	6.066
Espacio Económico Europeo (1)	13
Unión Europea	5.533
Bosnia-Herzegovina	11
Bulgaria	52
Croacia	10
Eslovaquia	4
Polonia	32
República Checa	11
Rumanía	123
Rusia	83
Suiza	25
Yugoslavia	17
Ucrania	70
Resto de Europa	82
África	1.570
Angola	15
Arxelia	94
Cabo Verde	79
Exipto	9
Gambia	7
Ghana	84
Guinea Bissau	38
Guinea Conackry	13
Guinea Ecuatorial	11
Mali	3
Marrocos	738
Mauritania	12
Nixeria	54
Senegal	317
Resto de África	96
América do Norte	147
Canadá	16
Estados Unidos	131
América Central e do Sur	4.984
Arxentina	879
Bolivia	34
Brasil	308
Colombia	1.494
Cuba	493
Chile	57
Ecuador	282
México	73
Perú	299
República Dominicana	294
Uruguai	307
Venezuela	413
Resto de A. Central e do Sur	51
Asia	400
Bangladesh	3
Corea do Sur	5
China	246
Filipinas	21
India	8
Irán	10
Xapón	18
Pakistán	17
Resto de Asia	72
Oceanía	22
Apátridas	3
Non consta nacionalidade	115

(1) Inclúe Unión Europea, Islandia, Noruega e Liechtenstein
 Elaboración propia
 Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais

**Traballadores estranxeiros afiliados en alta laboral, segundo sexo.
Por provincias. Galicia. 2002**

■ Cadro 4.15

	Homes	Mulleres	Total
A Coruña	2.328	1.702	4.030
Lugo	1.163	622	1.785
Ourense	1.083	779	1.862
Pontevedra	3.794	1.836	5.630
Galicia	8.368	4.939	13.307

Datos a 31 de decembro de 2002

Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais

**Evolución da emigración asistida, segundo país de destino.
Galicia. 1994-2002**

■ Cadro 4.16

	Total	Países europeos	Países non europeos
1994	1.485	1.472	13
1995	1.386	1.383	3
1996	951	949	2
1997	617	616	1
1998	508	507	1
1999	525	525	0
2000	498	497	1
2001	485	485	0
2002	415	414	1

Elaboración propia

Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais

**Emigración asistida, segundo país de destino, por provincia de procedencia.
Galicia 2002**

■ Cadro 4.17

	Total	Suíza	Xapón
A Coruña	270	269	1
Lugo	1	1	0
Ourense	43	43	0
Pontevedra	101	101	0
Galicia	415	414	1

Nota: Non inclúe mariñeiros e tripulantes

Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais

Con datos do Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais (cadro 4.13) reflíctense os datos dos traballadores estranxeiros afiliados en alta laboral a 31 de decembro de 2002, distribuídos por réximes de Seguridade Social. Neste cadro contéplase que a provincia de Pontevedra é a que máis traballadores estranxeiros ocupa nos datos da Seguridade Social.

Se se examina a nacionalidade dos estranxeiros afiliados na Seguridade Social pódese ver que os procedentes da Unión Europea representan o maior número.

**Baixas consulares. Por continente de procedencia e provincia de destino.
Galicia. 2002**

■ Cadro 4.18

	Total	Europa		África	América		Asia	Oceanía
		UE	Resto		Norte	Centro e sur		
A Coruña	4.321	610	1.170	18	167	2.331	18	7
Lugo	622	115	111	7	10	377	0	2
Ourense	1.569	339	379	2	30	804	3	12
Pontevedra	3.538	570	544	18	73	2.313	6	14
Galicia	10.050	1.634	2.204	45	280	5.825	27	35

Elaboración propia

Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais

Resaltan na comparación por países, os traballadores procedentes de Marrocos (cadro 4.14).

No que se refire ó sexo dos estranxeiros traballando en Galicia, é claramente maior o número de homes sobre o de mulleres (cadro 4.15).

4.3.1. Emigración e inmigración

Emigración asistida

Os datos de emigración asistida (cadro 4.16) reflicten, na súa evolución, que despois do descenso experimentado en 1993, estabilizáronse en 1994 e a partir de 1995 claramente diminúe, chegando a adquirir en 2002 a cifra de 415 emigrantes en Galicia, continuando con esa tendencia decrecente.

Desta cifra, pode observarse que a maior parte pertence á provincia da Coruña (cadro 4.17), e, excepto un emigrante a Xapón, teñen como destino Suíza nas catro provincias.

Claramente, os índices de emigración en 2002, ó igual que nos dous anos anteriores, son baixísimos en relación cos que, historicamente, experimentou a Comunidade Autónoma Galega.

Baixas consulares

A Coruña é a provincia de destino máis frecuente (cadro 4.18) e América Centro e Sur o continente de procedencia que máis retorno de emigrantes agrupa, sendo Suíza, Arxentina e Venezuela (cadro 4.19) os países que reflicten maiores cifras de baixas consulares.

En relación co retorno dos emigrantes (cadro 4.20), a información que proporcionan as baixas consulares de galegos no estranxeiro reflicten un incremento en 2002 en relación cos anos anteriores superior ó 15%, aínda que se aprecia unha estabilidade nos últimos anos, despois do importante descenso que se experimentou a partir de 1993.

Baixas consulares. Por país de procedencia e provincia de destino. Galicia. 2002

Cadro 4.19

	Total	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra
Total	10.050	4.321	622	1.569	3.538
Europa	3.838	1.780	226	718	1.114
Unión Europea	1.634	610	115	339	570
Alemaña	466	108	7	163	188
Austria	9	3	1	1	4
Bélxica	78	22	17	1	38
Dinamarca	2	1	0	0	1
Finlandia	1	0	0	0	1
Francia	321	63	46	102	110
Grecia	3	3	0	0	0
Holanda	94	44	2	17	31
Irlanda	75	37	8	4	26
Italia	28	17	1	2	8
Luxemburgo	2	0	0	1	1
Portugal	70	5	4	15	46
Reino Unido	479	303	29	32	115
Suecia	6	4	0	1	1
Resto de Europa	2.204	1.170	111	379	544
Andorra	80	26	8	5	41
Bulgaria	0	0	0	0	0
Croacia	0	0	0	0	0
Federación de Rusia	0	0	0	0	0
Hungría	0	0	0	0	0
Noruega	1	1	0	0	0
Polonia	1	0	0	0	1
República Checa	7	3	0	0	4
Rumania	6	5	0	0	1
Suiza	2.107	1.135	103	374	495
Ucrania	0	0	0	0	0
Yugoslavia	2	0	0	0	2
África	45	18	7	2	18
Angola	1	0	0	0	1
Arxelia	2	1	0	0	1
Camerún	0	0	0	0	0
Costa de Marfil	0	0	0	0	0
Egipto	0	2	0	0	0
Etiopía	0	0	0	0	0
Gabón	0	0	0	0	0
Ghana	1	0	0	0	1
Guinea Ecuatorial	4	0	2	1	1
Kenia	1	0	1	0	0
Libia	5	2	0	0	3
Marrocos	6	3	0	1	2
Mauritania	1	1	0	0	0
Mozambique	3	1	0	0	2
Namibia	12	6	4	0	2
Nigeria	0	0	0	0	0
República do Congo	0	0	0	0	0
Senegal	0	0	0	0	0
Sudáfrica	6	1	0	0	5
Tanzania	0	0	0	0	0
Túnez	1	1	0	0	0
Zimbabwe	0	0	0	0	0
América	6.105	2.498	387	834	2.386
América do Norte	280	167	10	30	73
Canadá	32	8	0	4	20
EEUU	248	159	10	26	53
América Central e do Sur	5.825	2.331	377	804	2.313
Arxentina	2.825	1.249	229	277	1.070
Bolivia	9	6	0	2	1
Brasil	266	54	8	25	179
Chile	19	11	1	6	1
Colombia	53	34	0	1	18
Costa Rica	3	1	1	0	1
Cuba	86	36	15	19	16
Ecuador	15	7	1	0	7
O Salvador	1	1	0	0	0
Guatemala	11	3	0	1	7
Haiti	0	0	0	0	0
Honduras	2	1	0	1	0
México	159	25	1	64	69
Nicaragua	4	2	0	0	2
Panamá	44	8	1	28	7
Paraguay	7	2	1	0	4
Perú	29	13	1	2	13
Rep. Dominicana	43	26	3	1	13
Uruguay	808	373	24	17	394
Venezuela	1.441	479	91	360	511
Xamaica	0	0	0	0	0
Asia	27	18	0	3	6
Arabia Saudí	0	0	0	0	0
China	3	0	0	1	2
Corea	1	1	0	0	0
Emiratos Árabes	3	3	0	0	0
Filipinas	1	1	0	0	0
India	0	0	0	0	0
Indonesia	0	0	0	0	0
Irán	0	0	0	0	0
Iraq	0	0	0	0	0
Israel	4	3	0	0	1
Xapón	5	2	0	1	2
Xordania	6	4	0	1	1
Kuwait	1	1	0	0	0
Libano	1	1	0	0	0
Malasia	1	1	0	0	0
Pakistán	0	0	0	0	0
Síria	0	0	0	0	0
Tailandia	1	1	0	0	0
Turquía	0	0	0	0	0
Oceanía	35	7	2	12	14
Australia	35	7	2	12	14

Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais

Evolución das baixas consulares. Por continente de procedencia. Galicia. 1996-2002

■ **Cadro 4.20**

	Total	Europa		África	América		Asia	Oceanía
		UE	Resto		Norte	Centro e sur		
1996	5.942	1.234	2.884	20	236	1.539	6	23
1997	6.056	1.297	2.867	24	286	1.539	10	33
1998	5.971	1.420	2.804	36	239	1.443	15	14
1999	6.607	1.654	2.842	30	261	1.762	25	33
2000	6.933	1.588	2.511	45	253	2.477	27	32
2001	8.716	1.890	2.147	45	277	4.320	20	17
2002	10.050	1.634	2.204	45	280	5.825	27	35

Elaboración propia

Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais

